

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครู
ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการเขต 1

The role of school Administrators in the Academic
Development of teacher in the World-class Standard Schools
At Samut Prakan Primary Education Service Office 1

ภัทรินทร์ สัตย์พงษ์¹ และอุไร สุทธิแย้ม²
Pattarin Satpong¹ and Urai Suthiyam²

Received : March 30, 2022; Revised : May 17, 2022; Accepted : May 17, 2022

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 158 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และเทียบสัดส่วนจากเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morison จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนางานวิชาการของครูมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6-1.0 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .984 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Master Student of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Thailand; e-mail : psatyphngs@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Master Student of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Thailand.

ผลของการวิจัย 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน 2) ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมและรายด้านต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนา, งานวิชาการของครู, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research is an exploratory research. The objectives were to study and compare the role of school administrators in the academic development of teachers in the World - Class Standard School. The sample group consisted of 158 teachers in the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1 Academic Year 2021 by using the Simple Random Sampling method and comparing the proportions. From the schedule of Cohen, Mansion and Morison. The Classified is educational level and work experience the research instrument was a questionnaire on teachers' opinions on the development of teachers's academic work in the World - Class Standard Schools . They had an index of conformity (IOC) ranging from 0.6 – 1.0 and the overall confidence value was .984 .The statistics used in the research were frequency, percentage, mean , standard deviation of the difference in the scores of each pair by Scheffe's method. 1) The role of school administrators in the academic development of teachers in the World - Class Standard School. The overall was at a high level in all 4 aspects 2) The teachers with different educational levels. There are opinions on the development of academic work of teachers in the World - Class Standard Schools .The overall and individual aspects were different. 3) The teachers with experience working in the academic development of teachers in the World - Class Standard Schools . the overall and individual aspects were not different.

Keywords : Development, Academic, School Administrators

บทนำ (Introduction)

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในสังคมปัจจุบันระดับท้องถิ่น ประเทศชาติและประชาคมโลกมีแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพมุ่งเน้นต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณภาพการศึกษาจึงเป็นตัวชี้วัดความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันจึงต้องเตรียมคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะการปรับตัวและดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่อย่างรู้เท่าทันมีความสุข มีคุณภาพที่ดีและเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

จากการศึกษาปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพัฒนางานวิชาการของครูบรรลุปเป้าหมายพบว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการคือบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษาโดยโรงเรียนจะมีคุณภาพขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญ ดังนั้นการบริหารงานผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีหลักการดำเนินโดยแท้อย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิค กระบวนการ มีความเข้าใจรวมถึงเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (วิภา ทองหงษ์, 2554) แนวคิดการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยมุ่งให้กระจายอำนาจการจัดการไปให้สถานศึกษาด้วยเจตนาจะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) จากการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้พันธกิจของงานวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ (สมาน อัสวภูมิ, 2551) สอดคล้องกับการศึกษาแนวทางบริหารจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา (กุลชญา เทียงตรง, 2550) อีกทั้งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการปฏิบัติภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผน ควบคุม

กำกับ ติดตามการนิเทศ จัดหา ผลิตและส่งเสริม อันเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในขอบข่ายวิชาการ เพื่อนำไปสู่คุณภาพทางวิชาการ

จากข้อมูลจึงเป็นที่มาในการศึกษาค้นคว้าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 เพื่อทราบแนวทางพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีปัจจัยสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นหัวใจสำคัญนำไปสู่การพัฒนางานวิชาการของครูอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1” ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นรูปแบบเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (survey research) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพรานิลวัชรและโรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม จำนวน 203 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 158 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เทียบสัดส่วนและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตาราง Cohen, Manison (2011, p.147) ดังนี้

เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1” แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1) สถานภาพส่วนบุคคลทั่วไป ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2) แบบสอบถามเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อย่อยรวม 40 ข้อ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนี้จัดสร้างขึ้นในระบบ Google Form ที่ผ่านการตอบแบบสอบถามแล้วมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าทางสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

งานวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังตารางจำนวนร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	81	51.30
สูงกว่าปริญญาตรี	77	48.70
รวม	158	100.0
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	23	14.60
5-10 ปี	95	60.10
10 ปี ขึ้นไป	40	25.30
รวม	158	100.0

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 158 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 และประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10

แหล่งที่มา: นักวิจัย

2) ผลการวิเคราะห์

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน มาตรฐานสากล	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	p
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.21	.36	4.02	.34	3.26	.001*
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.20	.31	4.02	.38	3.14	.002*
3	ด้านการวัดและประเมินผล	4.15	.33	3.94	.31	4.02	.000*
4	ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.16	.35	3.97	.33	3.58	.000*
	เฉลี่ยรวม	4.18	.30	3.99	.32	3.84	.000*

*p < . 05

แหล่งที่มา: นักวิจัย

จากตารางพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3) ผลการวิเคราะห์

ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ด้าน	การพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน มาตรฐานสากล	ประสบการณ์ทำงาน						F	P
		น้อยกว่า ปี		5-10ปี		10ปีขึ้น			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.17	.24	4.13	.40	4.06	.34	.73	.481
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.09	.23	4.15	.37	4.05	.37	1.18	.310
3	ด้านการวัดและประเมินผล	4.03	.26	4.09	.37	3.97	.31	1.88	.156
4	ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.06	.27	4.10	.36	3.99	.37	1.22	.299
	เฉลี่ยรวม	4.09	.15	4.12	.35	4.02	.32	1.31	.273

แหล่งที่มา: นักวิจัย

จากตารางพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีการพัฒนางานวิชาการของครูโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีจุดเน้นการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจให้บริหารในรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของข้าราชการครูคือผู้ที่มีมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้ครูร่วมมือกันอย่างมีกัลยาณมิตร พร้อมทั้งสนับสนุนครูให้มีทัศนคติเชิงบวกในด้านต่างๆ และส่งเสริมให้ครูรับการพัฒนาอบรมด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของงานการทำงานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมมือกันทำงาน ตามที่ปรากฏในแผนการพัฒนาศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ซึ่งสถานศึกษาคือหน่วยงานปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำนโยบายมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิชาการโดยเน้นครูผู้สอนและผู้เรียนให้เกิดความรู้นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33) ได้กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภาระกิจหลักของสถานศึกษาของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษา ด้วยเจตนาที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาทางด้านสามารถอภิปรายผลรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในการทำงานพบว่า สภาพการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อยู่ในระดับมากโดยด้านการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะชนและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพราะสถานการณ์ปัจจุบัน

ทำให้ครูต้องปรับตัวให้ทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 และผู้บริหารทุกโรงเรียนจึงมีนโยบายให้โรงเรียนเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 41) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรคือกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนต่อไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการทำงานพบว่า สภาพการทำงานสภาพการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อยู่ในระดับมาก มีเป้าหมายเพื่อการจัดหนังสือแต่งตั้งคณะทำงาน ทั้งนี้เพราะการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลและข้าราชการครูนั้นได้รับทราบและเข้าใจนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งทุกคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีเป้าหมายการทำงานวิชาการร่วมกัน และเสนอแนะด้านต่างๆร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องด้านที่รองลงมาคือ การกำหนดโครงการ/กิจกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน และมีเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระหว่างวัตถุประสงค์ของครูและทีมงานวิชาการให้เหลือน้อยที่สุด ทำให้เกิดความพึงพอใจโดยยึดหลักให้รักษาเป้าหมายขององค์กรไว้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาภรณ์ สุจินดารมย์ (2560 : 45) ได้กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและถนัดของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะการคิด การจัดการ และประยุกต์ใช้ความรู้และบูรณาการความรู้ต่างๆให้สอดคล้องกันเพื่อปลูกฝังความดีมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์พร้อมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า สภาพการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยด้านการแต่งตั้งคณะทำงานภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางการทำงานที่เป็นการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและต้องมีการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอเพราะข้าราชการครูทุกคนต้องได้รับข้อมูลข่าวสารในการทำงานโดยตรงไปตรงมาจากผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ข้อสงสัยที่เกิดจากนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงการวัดผลและประเมินผลต้องข้อมูลที่ได้มาพิจารณาตัดสินใจเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และถือปฏิบัติร่วมกัน

พร้อมทั้งให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อให้ครูได้ตัดสินใจร่วมกัน นอกจากนี้ได้เปิดโอกาสให้กับข้าราชการครูได้เป็นส่วนหนึ่งในการทำตัดสินใจร่วมกันกับคณะทำงานเพื่อพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล พร้อมทั้งเกิดการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับ สภากรณ สุนิตาภิรมย์ (2560 : 49) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลหรือการเทียบโอนผลการเรียน คือกระบวนการเรียนรู้ที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ครูได้ดำเนินการวัดและประเมินผล โดยเน้นสภาพความเป็นจริงโดยจัดให้เทียบโอนความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะและประสบการณ์ผลการเรียนจากสถาบันอื่น เพื่อพัฒนาเครื่องมือและประเมินผลได้ตรงตามมาตรฐานที่ตั้งไว้

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สภาพการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพอยู่ในระดับมาก การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมมือกันปฏิบัติงาน ระหว่างครูผู้สอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นการสร้างความเข้าใจการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน รวมถึงวัฒนธรรมองค์กร วินัยข้าราชการ จรรยาบรรณวิชาชีพของครูพร้อมด้วยปลูกฝังการมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างทำงานร่วมกันในการทำงานภายในสถานศึกษา มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล ทำให้การทำงานมีความก้าวหน้าเป็นไปด้วยดี และสามารถแสดงความรู้สึกที่ดีต่อกันโดยไม่ปิดบังพร้อมด้วยยอมรับความปรารถนาดีของเพื่อนร่วมงานอย่างจริงจังและเป็นกัลยาณมิตรต่อกันในสถานศึกษา สิ่งสำคัญคือการทำกำลังคณะครู คณะทำงานในด้านต่างๆ ภายในสถานศึกษา เมื่อประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนควรให้คำแนะนำที่ดีต่อกัน การนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับ โสภาง วรณาคเพ็ชร (2553 : 48) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับการนิเทศการศึกษา คือกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยวิธีการนิเทศการศึกษาสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบตามบริบทของสถานศึกษา และการดำเนินงานต้องเป็นไปตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ สายทอง ประยูรคำ (2558 : 44-49) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการบริหารสถานศึกษาซึ่งได้วางแผนและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษาและความต้องการของผู้รับบริการ ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึง

เป็นการบริหารและดำเนินการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระบบที่ตั้งไว้ ทั้งนี้มีการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการทั้งคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้รับโอกาสจากผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ได้ร่วมมือกันเรียนรู้การทำงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูกล้าแสดงออกทางความคิดเห็นหรือกล้าแสดงออกทางความคิด เกิดการยอมรับความคิดเห็นที่ต่างจากกันและลักษณะการทำงานของแต่ละบุคคล รวมถึงการประชุมในแต่ละเดือนและประชุมภายในกลุ่มงานวิชาการ ประชุมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูเกิดความคิดเห็นที่เป็นทางการและแนวทางการดำเนินงานต่อไป ดังนั้นเพื่อให้การทำงานกลุ่มบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายด้วยดี ต้องร่วมมือกันวางแผน ตัดสินใจอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ครูส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ให้ความคิดเห็นในการทำงานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความใกล้เคียงกันและมุมมองการทำงานแนวทางเดียวกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะครูที่มีประสบการณ์ทำงานจะเข้าร่วมกันพัฒนาตามแผนในแต่ละปี ได้รับโอกาสและความเชื่อใจจากผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะครูส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและความชำนาญในการทำงานด้านต่างๆอย่างเป็นระบบ มีความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ โดยใช้ประสบการณ์ในการตัดสินใจ แนวทางการทำงาน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นจะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะทำงานภายในสถานศึกษาและร่วมรับผิดชอบโครงการต่างๆของโรงเรียนซึ่งต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอในการประสานงานภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ครูควรได้รับการแนะนำจากผู้บริหารสถานศึกษาและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการนำความคิดเห็นจากครูผู้ปฏิบัติงานมาประกอบการพิจารณาและให้คำแนะนำร่วมกันในการตัดสินใจในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ครูควรได้รับการส่งเสริม แนะนำให้คำปรึกษาแก่ครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงและส่งเสริมความรู้ด้วยการพัฒนาอบรม ส่งเสริมให้มีความรู้ เทคนิค วิธีการเพิ่มเติม เพื่อนำความรู้มาออกแบบพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาพร้อมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้คำปรึกษาแก่ครู

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูควรได้รับการประชุมชี้แจงแก่คณะทำงานอย่างเป็นระบบจากผู้บริหารสถานศึกษา โดยปรับปรุงการประชุมชี้แจงโดยทำเป็นหนังสือประชุมเป็นประจำในทุกเดือน หรือมีการวางแผนแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นให้ครูรับรู้ปัญหาการทำงานของกันและกัน เพื่อให้ครูมีความเข้าใจและเห็นใจการทำงานของเพื่อนร่วมงาน โดยการให้กำลังใจ แรงจูงใจในการทำงานให้เป็นแนวทางเดียวกันตามความคิดเห็นของครู

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ครูควรได้รับการสร้างขวัญและกำลังใจ ปรับปรุงการส่งเสริม แนะนำ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน รวมทั้งการใช้คำพูดที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกันโดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูและคณะทำงานภายในสถานศึกษาร่วมปรึกษาหารือด้วยเหตุและผล สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อเป้าหมายการทำงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือปรับเปลี่ยนตัวแปรอื่นๆ ที่จะทำให้การพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลดีขึ้น

2.2 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยการ
เจาะจงการพัฒนางานวิชาการของครู เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารและการจัดการให้บรรลุ
เป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษณา วิเชียรวารี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ
คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6,
(วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เกตุสุตา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณรงค์ฤทธิ์ ปรีชาบุญ. (2542). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน, (บัณฑิตวิทยาลัยสาขาการบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐพล สীগาด. (2563). การทำงานเป็นทีมของครูในการดำเนินงานกลุ่มบริหารวิชาการสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัด, (การศึกษา
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตินา เสนาฤทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
โรงเรียนศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด,
(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระบุญลัธ สุวรรณดช. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน
กรุงเทพมหานคร, (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสยาม.
- พระสุวรรณา เหมอน. (2561). การศึกษาการบริหารงานวิชาการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขุน
ประเทศ (การศึกษาอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสยาม.
- พรพิมล แม้นญาติ. (2563). รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากลสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, (ดุชนิพนธ์การศึกษาดามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมาพร ลีภัยรัตน์. (2560). รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับ

ประถมศึกษา (หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา),

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อนุวัฒน์ ตั้งโหยบ. (2563). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยา

เขตเสรีไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, (การศึกษาอิสระศึกษา

ศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Cohen, L., Minion, L., & Morrison, K.(2011). **Research method in education**. New
York : Routledge.